

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1382/2015
16.03.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца – противтуженог К.б. а.д. Б., коју заступа пуномоћник В.С., адвокат из З., против туженог - противтужиоца Н.Р. из З., кога заступа пуномоћник М.М., адвокат из З., ради исплате, вредност спора 531.511,11 евра у динарској противвредности, одлучујући о ревизији туженог – противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2360/14 од 19.03.2015. године, у седници већа одржаној 16.03.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА као неоснована ревизија туженог – противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2360/14 од 19.03.2015. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину П 9/14 од 15.05.2014. године, одржано је на снази решење о извршењу Основног суда у Зрењанину 29 Ив 6013/2013 од 22.04.2013. године; одбијен је противтужбени захтев којим је тражено утврђење да је ништав члан 4. тачка 4. тачка 7. Споразума о регулисању дуга по уговору о средњерочном кредиту од 07.06.2007. године, који су закључили К.б. (тужилац) и Е. д.о.о. из З. 06.08.2010. године, којим је прописано да је каматна стопа променљива, као и да се утврди да је ништава одредба из члана 4. тачка 4. тачка 8. Споразума о регулисању дуга по уговору о средњерочном кредиту између истих странака којим је прописано да ће се на доспеле обавезе обрачунавати законска затезна камата утврђена Законом о висини стопе затезне камате... као и да се утврди да је ништава и без правног дејства меница коју је издао тужени 06.08.2010. године на износ од 446.570,02 евра, и ништава меница на суму од 94.937,09 евра. Тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова спора исплати 195.130,00 динара.

Побијаном другостепеном пресудом одбијена је као неоснована жалба туженог и првостепена пресуда је потврђена.

Против побијане другостепене пресуде тужени-противтужилац благовремено је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Ревизија се не може изјавити због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. (да изрека пресуде противречи разлозима пресуде) по члану 407. став 2. ЗПП, па предмет оцене овог суда нису били наводи истицани у ревизији у вези те истакнуте битне повреде.

Тужени је јемац-платац по уговорима о кредиту који је закључен између тужиоца и предузећа чији је он оснивач. Добијени кредити (обезбеђење две менице) нису враћене у року доспелости, због чега је поднет предлог за извршење на основу веродостојне исправе 19. априла 2013. године. Решењем о извршењу обавезан је тужени да као јемац исплати износ од 531.509,11 евра са затезном каматом по стопи и начину обрачуна који је уређен Законом о затезној камати почев од 29.02.2013. године па до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате; одређено је извршење пленидбом 2/3 пензије и пописом, проценом и продајом дужникових покретних ствари. Против тог решења од 22.04.2013. године тужени је благовремено уложио приговор тврдећи да "никада није потписао меницу", да су предложене менице попуњавала два различита лица јер постоје очигледно два различита рукописа, као и да је меница апсолутно ништава јер не може бити попуњена "на девизе", што је супротно члану 1. став 1. тачка 1. став 2. Закона о меници. По уложеном приговору првостепени суд је ставио ван снаге решење о извршењу у делу коме је одређено извршење и одредио да се поступак настави као поводом приговора против платног налога. Основни суд се решењем од 10.02.2014. године огласио стварно ненадлежним и по правноснажности списе предмета уступио на надлежност Вишем суду у Зрењанину. У току поступка у поднеску од 03.04.2014. године тужени је поднео противтужбу са захтевом за утврђење ништавости одређених делова Споразума о регулисању дуга по уговору о средњерочном кредиту, утврђење ништавости две менице са захтевима за чинидбу да се те менице предају туженом. Противтужбом није обухваћен главни дужник Е. д.о.о. З. (уговорна страна из уговора о кредиту).

У току поступка првостепени суд је утврдио да је тужени издао сопствену меницу без протеста 06.08.2010. године на износ од 436.572,02 евра са датумом доспећа од 28.02.2013. године, као и меницу од 06.08.2010. године на износ од 94.937,09 евра, са истим датумом доспећа. Истог дана он је потписао изјаву у којој је наведено да је К.б. по Споразуму о регулисању дуга одобрила нов споразумни начин регулисања и да ће у случају неуредног извршења обавезе по закљученим

споразумима наплатити дуг попуном менице и јемца - платца са клаузулом "без протеста" у висини доспелих обавеза. У року доспелости (што је неспорно) зајам није враћен. У току поступка тужени је истицао да је обавеза престала, али ту чињеницу до закључења главне расправе није доказао (на тужиоцу лежи терет доказивања настанка обавезе, а на туженом терет доказивања да је обавеза престала). Тужени је предлагао и економско-финансијско вештачење на околност обрачуна потраживања и аутентичности потписа на меницама, али у судском року који му је остављен ради полагања предужма за вештачење уплату није извршио, па је суд предлог за извођење доказа вештачењем одбио. Изјаву из приговора да никада није меницу потписао, тужени је у току поступка изменио изјављујући "ваљда јесам, нисам сигуран".

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно је примењено материјално право када је тужбени захтев усвојен, а одбијен противтужбени.

Тужени је јемац платац и по члану 1004. став 3. ЗОО одговара повериоцу као главни дужник за целу обавезу. Поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника било од јемца или од обојице у исто време (солидарно јемство). Менице без протеста које представљају веродостојне исправе на укупну суму од 531.509,11 евра у динарској противвредности су пуноважне што је суд утврдио као претходно питање у овој парници јер су у свему сагласне правилима о сопственој меници из члана 1. Закона о меници: постоји означавање да писмено представља меницу; безусловни упут да се плати одређена свота новца; име онога ко треба да плати; означавање доспелости; место где плаћање треба да се изврши; означавање датума и места издавања менице и потпис онога који је меницу издао (трасант), који треба истовремено да изврши исплату (нема трасата).

У погледу захтева за утврђење ништавости одређеног правног посла (у овом случају уговора између банке и главног дужника) тужбом или противтужбом морају бити обухваћени сви учесници спорног односа, јер они представљају нужне јединствене супарничаре. Недостатак једног од њих представља ману која утиче на страначку способност јер сви нужни супарничари чине једну парничну странку по члану 210. ЗПП. С обзиром да се спор може решити на једнак начин према свим учесницима то недостатак потпуне процесне заједнице води одбијању тужбеног захтева (члан 211. став 2. ЗПП). Али као што је напред истакнуто пуноважност уговора између банке и главног дужника суд је ценио као претходно питање у овој парници.

Раскид уговора о средњерочном кредиту од 12.06.2007. године сам по себи не значи да је главни дужник односно јемац платац ослобођен своје обавезе. Раскидом уговора због специфичности уговора о кредиту, дужник (у овом случају јемац платац) не ослобађа се обавезе враћања зајма, јер страна која је извршила уговор (у овом случају банка) има право да јој се врати оно што је дала (члан 132. став 2. ЗОО), па су неосновани ревизијски наводи у којима се истиче да је раскидом уговора између повериоца и главног дужника тужени као јемац ослобођен своје обавезе.

Неосновани су ревизијски наводи у којима се истиче да су "активирани менице неправилно попуњене – ништаве јер као што је истакнуто, меница има све битне елементе садржане у члану 1. Закона о меници. Меница није ништава како то тврди ревидент зато што новчана обавеза гласи на плаћање у иностраној валути јер се по члану 395. ЗОО њено испуњење може захтевати у домаћем новцу који важи у тренутку испуњења обавезе.

На основу члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Предраг Трифуновић, с.р.**